2026

संस्कृतवेदाध्ययनविभाग:

MASVSC202

प्रातिशाख्यं वैदिकव्याकरणञ्च

Full Marks: 80

Time: 3 hours

लघूत्तराणि प्रदेयानि- 1×10= 10

1. ऋग्वेदप्रातिशाख्यस्य प्रथमपटलस्य नाम किम् ?
2. ऋग्वेदप्रातिशाख्यस्य भाष्यकार: क: ?
3. सामवशसन्धि: किम् ?
4. संध्यक्षराणि कति विधानि भवन्ति?
5. विराट्- गायत्री-छन्दस अपराभिधानं किम् ?
6. अत्यष्टिः छन्दसि कति अक्षराणि सन्ति ?
7. पिपीलिकमध्यमा- अनुष्टुप् छन्दसि कति पादा: भवन्ति ?
8. 'अश्वास: ' इति शब्दस्य लौकिकरूपं किम् ?
9. 'ते प्राग् धातो:' इति सूत्रं कुत्र उपलभ्यते ?
10. जगती- छन्दसो लक्षणं किम् ?

अधोलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चानां यथानिर्देशं समाधेयम्- 6×5=30

11. एते स्वरा: - व्याख्यायताम्
12. ओङ्कारं आमन्त्रितज: प्रगृह्य: - व्याख्यायताम्
13. अतिनिचृत् गायत्री - टिप्पणी प्रदेया
14. पिपीलिकमध्या उष्णिक् - टिप्पणी प्रदेया
15. पंक्ति: - टिप्पणी प्रदेया
16. सतोबृहती पंक्ति: - टिप्पणी प्रदेया
17. वेदेषु उपसर्गानामुपयोग: - टिप्पणी प्रदेया

अधस्तनेषु चत्वार: प्रश्ना: समाधेया: - 10×4= 40

18. ऋग्वेदप्रातिशाख्यमधिकृत्य प्रबन्धरेको विरच्यताम् ।
19. 'अन्त्या: सप्त तेषामघोषा: ' - व्याख्यायताम् ।
20. ऋग्वेदप्रातिशाख्यानुसारं प्रजापतेर्देवानामसुराणां च छन्दसां वैशिष्ट्यानि प्रस्तूयताम् ।
21. वैदिकच्छन्द:सु अनुष्टुप्- छन्दसो लक्षणं तद्भेदाश्च सोदाहरणं प्रतिपाद्यन्ताम् ।
22. वैदिकस्वरा: कति विधा:? संक्षेपेण आलोच्यताम्।
23. वैदिकच्छन्द:सु बृहती- छन्दसो लक्षणं तद्भेदाश्च सोदाहरणं प्रतिपाद्यन्ताम् ।

****